

scholaCantorum

EXEMPLAR GRATUIT

abril de 1999

Una **entitat** per a somiar

Parlem de **Canyes**

SARSUELA
"Los Claveles"

AUTORS [**Erik Satie**]

Schola Cantorum
de la parròquia de
l'ASSUMPCIÓ

1

editorial

[Felip Miralles, President de l'Entitat]

((La Schola Cantorum, més viva que mai)))

L'Ateneu Musical Schola Cantorum es troba en un moment especialment fecund de la seua història. Aquesta associació, que compta amb una àmplia base social, ha sabut mantindre els valors del passat i incorporar noves persones i noves actituds que l'acosten a la sensibilitat actual. Aquest equilibri tan difícil entre tradició i modernitat és la prova de foc on sucumbeixen moltes entitats i no poques institucions.

L'ambient que es respira entre els socis i els simpatitzants de la Schola Cantorum és de satisfacció i aquesta és també la sensació que domina entre els membres de la Junta Directiva. Són conscients que l'associació es troba en un moment decisiu; però tenen la tranquil·litat de comprovar que la base social que havia fet aparèixer la Schola no sols es manté sino que creix cada dia.

La Schola Cantorum és una societat dinàmica on sorgeixen continuament noves necessitats culturals i alhora crea els mecanismes necessaris per satisfer-les. En l'actualitat s'estructura en diferents seccions, de funcionament autònom però fortament relacionats entre ells. Aquestes seccions son: L'Escola d'Educands, amb prop de 200 alumnes; el Cor juvenil (dirigit per Toni Forner); el Cor Polifònic (dirigit per Vicente E. Talamantes); la Banda Juvenil (dirigida per Enrique Salvador); la Banda Simfònica (dirigida per Llorenç Mendoza) i la secció teatral. Com que afortunadament, totes aquestes seccions funcionen, l'esforç de coordinació de tota l'Entitat és considerable i no tendria èxit si tots els seus membres no tingueren un gran amor per la cultura

Avui encetem un nou projecte, la nostra pròpia revista, com un mig més a la difusió cultural i una nova manera de mantindre vincles d'unió entre la nostra entitat i els seus socis. La Junta Directiva ha rebut amb molta alegria i satisfacció aquesta iniciativa promoguda per un grup de joves de la nostra Entitat i de la qual no hem dubtat en donar-los suport des del primer moment. Amb la tasca de tots ells i la de tots vosaltres, socis, simpatitzants i amics ha estat possible aquesta revista i esperem que siga l'inici d'un llarg camí.

18
abril
DIJOUVENINGIE

XXI Cicle
Concert de Bandes
amb
Ateneu Musical Schola Cantorum
i l'Agrupació Musical Sta. Cecília de Sedavi

Festes Patronals Sant Vicent Ferrer
del 6 al 18 d'abril de 1999
La Vall d'Uixó

TINO

PORTADA
Juan Carlos Orenga Nebot

sumari

PRESENTACIÓ	3	Per què una revista?
PROGRAMACIÓ MUSICAL	4	Palau de la Música
HISTÒRIA	5	l'Escola Cantorum de la parròquia de l'Assumpció
NOTICIES	7	Balanç de l'any 98 Programació de l'any 99 La banda juvenil al Palau Concert de la banda juvenil a la setmana cultural de l'Honori Garcia
INSTRUMENTS	11	Parlem de Canyes
AUTORS	13	Erick satie
MÓN INFANTIL	15	Concurs d'endevinalla
HISTÒRIA DE LA MÚSICA	17	L'Origen
LA SARSUELA	19	"Los Claveles"
REFLEXIONS	21	Llorenç Mendoza

COL·LABOREN
J. Daniel Moliner
Joan Montón
Manuel Roig
Ana Segarra
Manuel Segarra
Carles Valls
Vicente Joaquin Lacomba
Toni Fomer
Alejandro Valero
José Gargallo
Llorenç Mendoza
Manuel Segarra
Josep Vicent Font

Agraïments a tot els que desinteressadament han aportat documentació i informació, sense els quals aquesta revista no hagués sigut una realitat.

presentació

[J. Daniel Moliner]

perquè una revista?

Fa un temps em van preguntar què calia fer per ser soci de l'Schola Cantorum, i jo vaig oferir un d'aquells panflets que es van fer per la fira de Sant Vicent explicant les condicions i el preu que s'havia de pagar. La següent pregunta va ser "I jo, què guanyo en ser soci de l'Schola?" i ara si que no sabia com contestar. Li vaig dir que tindria la satisfacció de ser soci d'una societat amb més de quaranta anys de vida oferint cultura al poble, que podria assistir a "meravellosos concerts amb vora 80 músics" i que rebria cartes informatives. No vaig ser prou convincent!. Aleshores em vaig posar a pensar en eixa pregunta i em vingué al cap la idea d'una revista. Una revista que el soci, només pel fet de ser-ho, rebria gratuïtament a casa seva.

A més a més, eixa revista ompliria el buit que hi ha entre una bona part de socis, músics, pares d'alumnes,...i la actual junta directiva, ja que moltes persones no coneixen allò que es fa al si de l'entitat, de les ganes i el bon fer de la nova junta directiva i de com funcionen les distintes seccions (sarssuela, cor, banda simfònica, banda juvenil, orquestra, escola de música). Però encara podem anar més lluny, ja que aquesta revista ens prepararia el camí per a entrar en internet amb una infraestructura humana adequada, a la qual només hauriem d'afegir la infraestructura tecnològica.

També la revista estaria oberta a suggeriments, articles, idees, ...de tot aquell músic o soci que li apetira participar-hi. A més, una secció de la revista amb concursos, passatemps, endevinalles,... animaria a la participació de tots.

Hem dit que l'Schola Cantorum ha estat sempre per la cultura del poble, i quina millor manera de difondre cultura que una revista on apareguen articles que parlen de la història de la música, comentaris que expliquen el significat d'algunes obres musicals (sobretot les que es toquen en la banda),... I també la història de l'Ateneu Musical Schola Cantorum, amb entrevistes a gent major que haja viscut els inicis de la societat, narracions que nes facen viure el caliu que hi havia en altres temps i què ens animen a ser fidels continuadors en la tasca que fa més de quaranta anys iniciaren els fundadors d'aquesta societat musical i cultural.

← *Un dels instruments més valuosos de l'entitat: clarinet en si natural fabricat amb metall*

Abono 8

28 d'abril, dimecres, a les 20.15 hores

Andreas Haefliger, piano

PHILHARMONIA ORCHESTRA

CHRISTIAN THIELEMAN, director

J. Brahms: Concierto para piano y orquesta nº 1, en re menor, op. 15;
Sinfonía nº 1 en do menor, op. 68

5.000/4.000/2.500 ptes

Concert Extraordinari

26 d'abril, dilluns, a les 20.15 hores

ORCHESTRA FILARMONICA

DELLA SCALA

Riccardo Muti, director

G. Verdi: La Forza del Destino (Obertura);

Las Estaciones; Música del ballet de la ópera "Las Vísperas Sicilianas"

R. Strauss: Aus Italian, fantasia sinfónica, op. 16

6.000/5.000/3.000 ptes

Abono 11

12 de maig, dimecres, a les 20.15 hores

Lisa Milne, soprano/Àngel

Janice Watson, soprano/Iphis

Christiane Iven, mezzoprano/Storge

Anthony Rolfe Johnson, tenor/Jehta

Brian Asawa, contratenor/Hamor

Neal Davis, barítono/Zabul

ACADEMY OF ST,

MARTIN-IN-THE-FIELDS

Sir Neville Marriner, director

G. F. Haendel: "Jeptha"

5.000/4.000/2.500 ptes

Abono 17

31 de maig, dilluns, a les 20.15 hores

Yefim Bronfman, piano

LONDON SYMPHONY ORCHESTRA

Anthony Pappano, director

L. Bernstein: Tres danzas de "On the Town"

S. Prokófiev: Concierto para piano

nº 2 en sol menor, op. 16

N. Rimski-Korsakov: Sheherazade, suite sinfónica

5.000/4.000/2.500 ptes

INTERMUSIC 99

Una vegada més Intermusic torna a Fira València, i enguany ho fa amb moltes novetats. Però... què és Intermusic?

Intermusic és un certamen on es reuneixen una bona quantitat d'empreses de l'àmbit internacional relacionades amb el món de la música i que mostren els seus millors productes, com poden ser: instruments musicals i els seus accessoris, instal·lacions de so, il·luminació espectacular, informàtica musical, editorials, societats d'autors i editors, etc.

Enguany s'incorpora a la fira InterTecno, on coneguts DJ's presentaran les seues creacions amb les taules de mesclades de so i llums, i on oferiran tot un ventall d'opcions musicals com són ara el house, tecno o hip hop.

Per a accedir a Intermusic '99 hi ha dues possibilitats: una és pagant una xicoteta quantitat de diners a l'entrada on et donen una tarjeta magnètica mitjançant la qual pots entrar i eixir les vegades que vulgues durant tots els dies que dura la fira; l'altra és anar-hi com a visitant professional, opció per la qual es necessita tenir una invitació gratuïta que s'obté en alguns sectors de l'àmbit musical i que d'igual manera tindran també una targeta magnètica però que els acredita com a visitants professionals.

Alguns expositors d'instruments musicals deixen provar els instruments, però amb la condició que en el cas d'instruments de vent, cadascú es duga de casa els broquets ("boquilles") i canyes.

És sense dubte una bona ocasió per a aproximar-se al món de la música i conèixer les novetats que presenten les empreses del sector.

(((INTERMUSIC 99)))
del 14 al 17 d'Abril durant gairebé tot el dia

CONDICIONS D'ABONAMENT

PRIMAVERA 99.

18 concerts d'abonament

Preu de l'abonament:

Abonament A (Anfiteatre i

Butaques): 40.000 ptes.

Abonament B (Tribunes):

30.000 ptes.

RENOVACIÓ

D'ABONAMENTS, els dies

2, 3 i 4 de març de 1999

en l'horari habitual de ta-

quilles (de 10.30 a 13.30

i de 17.30 a 20.00 hores).

NOUS ABONAMENTS.

8, 9 i 10 de març de 1999

en l'horari habitual de taqui-

lles.

VENDA DE LOCALITATS.

A partir del 12 de març.

Repart de números per a la

venda de localitats: 11 de març.

NOTA.

La compra de localitats dels

concerts extraordinaris es

podran realitzar en el moment

d'adquirir l'abonament i es

respectarà l'opció a compra

de la mateixa localitat.

Grans Concerts al Pavelló de la Música

la schola cantorum de la parroquia de la **A**sunción

← *El Coro y la Orquesta
cantaron la misa a
San Felipe Neri (patrón
de la Llosa) el año 1958*

**Don Miguel
consiguió
su sueño de crear
una entidad que
fundiera la labor
humana con
el arte musical**

A nadie le es desconocida la importancia que tiene la Schola Cantorum en el marco de las sociedades musicales valencianas. Sociedad pionera en muchas cosas, co-fundadora de la Federación Valenciana de Sociedades Musicales y premiada hasta la saciedad en Certámenes y Concursos. En el umbral del Siglo XXI y tras cuarenta y cuatro años de historia son muchas las cosas que se pueden contar, alegrías y tristezas, épocas mejores y otras peores, pero la Schola siempre ha sabido mantenerse en el camino recto y afrontar todos los obstáculos que le han surgido en su ya largo caminar. Con un entusiasmo sin límites y sin dar tregua al descanso inició Don Miguel Víctor Arnau Abad su labor alentado por mossen Francisco Ballester y el vicario mossen Herrero. Junto a ellos, un grupo de jóvenes secundaron maravillosamente esta iniciativa y crearon un coro masculino, la primera sección de la entidad. La música se concibe como una actividad de apostolado que embellece con el canto la liturgia en la Parroquia de Nuestra Señora de la Asunción. El coro inició su actividad en la festividad de San José de 1.955, interpretando la Misa de Goicoetxea.

En muy pocos años, se crea un nutrido coro, una orquesta, el Cuadro Artístico y una tuna. Muy celebradas fueron las representaciones del Belén de 1.960. Pero no deben olvidar que no sólo el plano musical estaba presente en los anhelos de aquellos jóvenes. El día de San Vicente de 1.961 se crea la Mutalidad de Caridad, destinada a ayudar a los socios que lo precisaran. Regentada por una junta renovable, se nutría con los fondos de la Schola, aportaciones de los socios y donativos. Éste fue de los más bellos proyectos que se realizaron. Alentado siempre por Don Miguel se respiraba un ambiente de cordialidad extraordinario. Él consiguió su sueño de crear una entidad que fundiera

En su primer concurso consigue el Primer Premio de la Sección Segunda en el Certamen Internacional de Valencia

la labor humana con el arte musical. El cura de la parroquia, mossen Francisco Ballester, impulsó desde su creación a la Schola entendiendo la dimensión que se le dio a la entidad. Su muerte fue un duro golpe para los muchachos de la Schola que siempre supieron agradecer sus desvelos en pro del su buen funcionamiento.

Todavía quedaba un ambicioso proyecto para D. Miguel Arnau: la Sección de Viento. Se reunieron músicos veteranos de las antiguas bandas locales: Herminio y Joaquín Aragonés Rambla, Bautista Castellón, Remigio Marco y Salvador Rufanges. A éstos se unen jóvenes músicos y ofrecen su primer concierto en el Salón de Actos de la Caja San Isidro el día de Santa Cecilia de 1963.

En sus primeros pasos la Sección de Viento alcanzó un alto nivel.

Al año de su fundación, participa en su primer

→ ***El maestro Martínez Coll dirige la "Gran Vía" en el primer concierto de la banda***

certamen y consigue el Primer Premio de la Sección Segunda en el Certamen Internacional de Valencia y el Premio del Pasodoble, por votación popular. En 1966 se sube un poco más el listón. Se participa en la primera Sección junto a las Bandas de Catarroja y Gandía. Cuando los altavoces del Ayuntamiento anunciaron que el Primer Premio se concedía por unanimidad a la Schola Cantorum, la alegría fue desbordante. Éste es el galardón más prestigioso logrado

→ ***El coro masculino en los viveros de Valencia el año 1958***

por las bandas de nuestra ciudad hasta la fecha. En Vall de Uxó, las autoridades locales no permitieron festejar el premio, pero el gozo interior inundaba a todos los componentes de la Schola. A los pocos días del Certamen participó junto con la Primitiva y La Unión de Lliria, ganadoras de la Sección Especial, en un magnífico concierto en los Jardines de Viveros de Valencia. Con los éxitos de aquel año, la Banda se da a conocer y pasa a ocupar un destacado lugar en el ámbito musical valenciano. En 1.969, se obtuvo un meritorio tercer premio de la Sección Especial.

El 27 de Mayo de 1.967 deja de pertenecer a la Parroquia de la Asunción como movimiento parroquial. Se crea la Sociedad Ateneo Musical Schola Cantorum de Vall de Uxó al amparo de la Ley de Asociaciones Civiles del año 1.965. Sin embargo, Don Miguel siempre consideró que en el espíritu seguíamos perteneciendo a la parroquia.

Los doce años de vida de la Schola Cantorum de la Parroquia de la Asunción fueron de gran esplendor: se crean todas sus secciones y la entidad consigue sus máximos galardones.

Deseo dedicar este artículo a todas las personas que hicieron posible que hoy existamos, en especial al hombre que fundó y dirigió la entidad durante 37 años. Fue Don Miguel una de esas personas con las que uno tiene una deuda intema impagable. Su paciencia y su sabiduría para con todos nosotros fueron mi refugio hace años, cuando empezaba. Me contaba cosas que con el paso del tiempo, en vez de alejarse se me abalanzan. Como si aquellas historias jugaran a ser profecías.

notícies

actes durant l'any 98

El balanç de l'any 98 ha estat més que satisfactori. La relació dels actes ha estat la següent:
S'han mantingut les **tradicionals audicions** de cada trimestre en la seua social a càrrec dels educands.

A principi de l'estiu es va fer un **sopar a la plaça del Centre, amb actuació de la Banda Juvenil.**

Al mes de setembre, va tindre lloc el **concert de la Banda Simfònica a la plaça de l'Assumpció.**

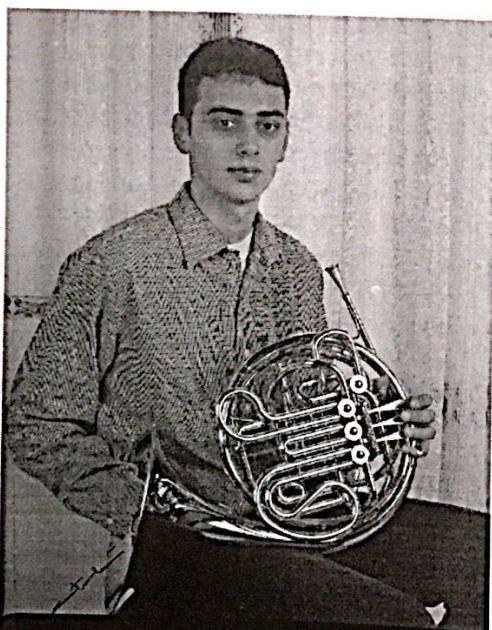
El 14 de novembre es va participar en el **VIII Certamen Nacional de Bandes de Música "Ciutat de Múrcia"**, aconseguint el primer premi en la Primera Secció.

L'Entitat també ha celebrat, com cada any, la festivitat de **Santa Cecília**, amb audicions de músics de la Banda Simfònica i amb la desfilada de les dues bandes, sense oblidar el dinar de germanor.

No ha faltat tampoc la **celebració del Nadal**, amb l'actuació a l'església de l'Assumpció del Cor Juvenil (que es presentà en públic) i dels cors Polifònic i Parroquial, i el concert de les dues bandes al Teatre Municipal.

Cal destacar també la secció teatral, que reprenia les activitats l'any 97 amb **Flecha con Blanco** d'Octavi Ten Orenge, i que ha continuat amb la recuperació de la sarsuela, havent representat amb èxit **L'alegria de la huerta**. La importància que es dona a la sarsuela es compren si tenim en compte que reuneix en un sol espectacle una orquestra, un cor i un grup d'actors sòlids que, a més, han de ser veus solistes.

plans per l'any 99

→ **Jaume Andrés amb la nova trompa adquirida per la Banda.**

Les previsions més destacades al marge de les tradicionals de tots els anys seran les següents:

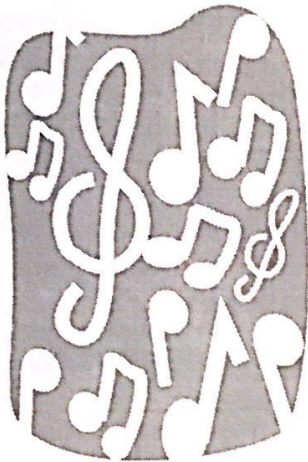
Participació en els actes programats en les festes de Sant Vicent destacant la representació de **la sarsuela Los Claveles** i el **concert de Bandes junt a la banda convidada "Agrupació Musical Santa Cecília de Sedavi"**.

Al mes de maig hi haurà un **intercanvi cultural** amb el poble d'Arnedo en el qual el 8 de maig la nostra Banda Simfònica visitarà el poble d'Arnedo atenent la seua invitació per inaugurar el seu Teatre Municipal i els dies 22 i 23 de maig ens tornaran la seua visita.

Per a la tardor pròxima un **Curs de Direcció** que impartirà el famós director Garcia Asensio, en el qual la nostra banda serà l'anfitriona.

1er premi

al Concurs Nacional "Ciutat de Múrcia"

"Que el nostre públic ovacione la banda és important, però és lògic: ara, quan un jurat qualificat ens dóna un primer premi ens confirma que anem pel bon camí".

Amb aquesta frase expresava un soci de la Schola Cantorum l'emoció del primer premi aconseguit en la Primera Secció del VIII Certamen Nacional de Bandes de Música "Ciutat de Múrcia", celebrat el 14 de novembre.

En aquest certamen la Schola, sota les ordres del seu director, Llorenç Mendoza, va interpretar "Salón México" d'Aaron Copland i "Belkis, la reina de Saba" d'Ottorino Respighi.

Aquest premi s'uneix a una llarga sèrie de reconeixements que la banda ha merescut al llarg dels anys. Però si tots els premis són bons, aquest és millor, perquè és el que es disfruta actualment i perquè dóna forces a l'Entitat en un moment en que cal afrontar reformes transcendents.

la banda juvenil participa en la **SETMANA CULTURAL**

Més de vuitanta músics intervingueren en el Concert que la Banda Juvenil va celebrar al Saló d'Actes de l'Institut Honori Garcia, dins de la programació de la *Setmana Cultural*. La formació, amb el reforçament de membres de la Banda Simfònica, va oferir un programa entretingut.

Enrique Salvador, director de la Banda Juvenil, es va mostrar satisfet de l'actuació dels joves alumnes i va valorar molt positivament la seua concentració i seriositat al llarg de tot l'acte.

85

músics

**Banda
Juvenil el
dia de
Santa
Cecilia
98**

L'assistència: un compromís i un repte

L'assistència als assaigs és un dels greus problemes que afecten a la Banda Simfònica.

Llorenç Mendoza pensa que és una llàstima, perquè hi ha un bon planter amb una miqueta d'esforç per part de tots podríem aconseguir fàcilment les nostres metes.

La Junta Directiva ha promogut reunions amb el director

els músics on s'ha analitzat aquesta i altres qüestions.

La solució és complicada: els músics realitzen una activitat no professional i l'exigència d'anar a assajar no pot ser imposada, ha de nàixer del compromís de cadascun amb una entitat: la Schola i amb una afició; la música.

Una mesura que es va adoptar fou la de fixar puntualitat a l'hora d'iniciar finalitzar els assaigs que estan programats en noranta minuts. Açò permet organitzar-se millor el temps i concloure els divendres més prompte.

Una activitat molt educativa

[Toni Forner i Paulo]

El dia 4 de Febrer, a les 9:00 del matí, eixia des de la plaça del mercat una expedició de l'Ateneu Musical Schola Cantorum, integrada per joves estudiants de música, professors i alguns membres de la Junta Directiva. Destí: el Palau de la Música de València, on anava a tindre lloc un "Assaig obert" a càrrec de l'Orquestra de València, amb el següent repertori d'obres:

W. A. Mozart, *Simfonia n° 38 en re major, KV 504 "Praga"*
J. S. Bach, *Toccatà en do major, BWV 564 (Adagio)*
M. Bruch, *Kol Nidrei, per a violoncel i orquestra, op. 47 (versió per a contrabaix)*
L. van Beethoven, *Simfonia n° 7 en la major, op. 92*

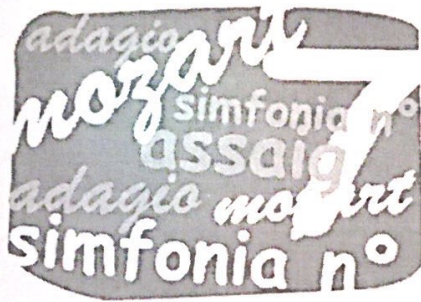
"aprens més en un assaig que en un concert, perquè a més a més el director explica un poc com són les obres"

L'"Assaig obert" una activitat que es realitza amb el propòsit que joves estudiants de música puguen gaudir de l'audiència en directe d'obres ja ultimades de cara a un concert, de manera que l'Orquestra toca les obres de dalt a baix, sense parar, com si es tractara del concert. Però, el fet de ser un assaig, fa possible que si puga introduir una breu explicació didàctica per situar els joves en el context d'allò que escoltaran, com va fer en el nostre cas el director Miguel Ángel Gómez-Martínez.

Així, resultà "una activitat molt educativa", frase que repetiren quasi tots els joves músics que anaren a parlar sobre la seua vivència d'aquest "Assaig obert" a la Cadena Ser de La Vall. A quasi tots els agradà moltíssim escoltar el contrabaix que té el contrabaix". Cal dir, però, que el contrabaix estava "trucat", com ens explicà el professor Pedro Ribera en el viatge de tornada, ja que tenia una corda menys en els greus i una més en els aguts, de manera que el seu so s'aproximava al del violoncel.

Sheila Peñarroja afirmava que la va sorprendre l'ajustament perfecte entre tots els instruments i Santi Adrián destacava la "concentració que hi hagué en tots els músics". Mª Pilar Valls comentà: "vam veure coses que no hem vist mai" i Miguel Ángel Soria deia que "aprens més en un assaig que en un concert, perquè a més a més el director explica un poc com són les obres". A més, Verónica Herrero va afirmar que "va ser molt divertit" i Joan Navarro remarcava el fet que "ens vam portar bé". I realment cal destacar açò últim, perquè eren molts els joves músics que s'havien juntat al Palau de diverses procedències i hi havia algun grupet que ni de lluny guardava el silenci que demanava el director.

En definitiva, fou una experiència molt positiva, per l'oportunitat d'escoltar una bona orquestra com si tocara ja al concert; pel fet que, en tocar obres de diferents èpoques, vam poder observar diverses formacions orquestrals, des de la reduïda

→ *continua*

barroca, sense vents i amb el clavicèmbal fent també acompanyament amb el seu so característic, fins la gran orquestra del Romanticisme; per les explicacions didàctiques que feia el director abans de cada obra, que en permetien una millor comprensió; i, com no, perquè a banda de l'aspecte formatiu, també és important que ens ho vam passar bé. Així, a veure si és possible que hi haja més ocasions com aquesta.

ALUMNES DE
ACCEDEIXEN A LA

4^{art} CURS DE L'ESCOLA DE MÚSICA **BANDA SIMFÒNICA**

Els alumnes de l'Escola de Música que enguany es troben en el quart curs d'instrument s'han incorporat als assaigs de la Banda Simfònica. Encara que l'entrada oficial es farà a l'any que ve, durant la festivitat de Santa Cecília, s'ha cregut convenient avançar la seua incorporació per tal que vagen familiaritzant-se amb la dinàmica dels assaigs.

El president de l'Entitat, Felip Miralles, els va donar la benvinguda i els va animar a integrar-se ràpidament en la Banda, alhora que els demanà el seu esforç ja que són

el futur i els va il·lusionar perquè, en companyia dels que ja hi són i dels que vindran darrere, fem una gran Banda Simfònica.

A continuació prengué la paraula el director de la Banda Simfònica, Llorenç Mendoza. Els va felicitar per la seua incorporació i els va invitar a participar activament d'aquesta activitat que representa un gran pas en la seua carrera musical. Seguidament els oferí la seua ajuda i col·laboració per facilitar la seua integració i contribuir a la seua

consolidació com a membres de la nostra Banda. Tots els allí assistents, músics veterans de la banda, representants de la Junta, pares i aficionats, respongueren amb un gran aplaudiment al temps que els felicitaren.

Prompte tindran l'oportunitat de debutar com a membres de la Banda en els actes de les Festes de Sant Vicent, en els quals també faran per primera vegada l'actuació en un concert.

43
de
història

anys [Vicente E. Talamantes Porcar]

Amb aquest tema presente una col·lecció de gravacions històriques de les distintes seccions de l'Ateneu Musical Schola Cantorum.

L'objectiu de la col·lecció és recuperar part de la memòria històrica d'aquesta Entitat, fent una remasterització i optimització de so en les distintes cintes originals que, pel seu format corren un seriós risc de pèrdua de qualitat i fins i tot de desaparició definitiva.

Així, presente aquesta col·lecció en format CD, per recuperar la màxima qualitat d'aquestes gravacions antigues i assegurar la pervivència d'aquesta memòria viva de l'Entitat.

Els CD's es posaran a l'abast de tot aquell a qui interessin; a la Fira de Sant Vicent ja se'n presentaran dotze al públic, encara que en la col·lecció espere passar del centenar.

Com a persona que des de fa molts anys sent a fons l'Entitat, crec que calen iniciatives d'aquest tipus per no perdre una part important de la història de l'Ateneu Musical Schola Cantorum, que també és part important de la nostra vida.

parlem de canyes [Joan Montón]

Una coneguda clarinetista era felicitada pels seus compays després d'haver interpretat un concert amb la Simfònica de Los Àngeles. Molts es quedaren de pedra quan la solista mostrà la canya amb la qual havia obtingut -segons tothom reconeixia- un so meravellós: era de plàstic, un material prohibitiu dins el repertori clàssic. Per altra banda, arribà a València un professor italià per impartir un curs de fagot. Proclamava la total irrellevància de les canyes: "qualsevol canya és bona". Després de l'audició, justificava la seua pobra actuació i es lamentava d'allò que havia dit.

Aquestes anècdotes il·lustren sobre la relativitat o importància que segons els casos pot tenir una quèstió com la de les canyes.

Al nostre col·loqui també hem comprovat com les opinions són diverses entre els membres dels instruments implicats: els oboés i fagots (instruments de doble llengüeta) i els saxòfons i clarinets (instruments amb llengüeta simple).

Per Òscar, l'oboé, la sonoritat de l'instrument és el més important. Quan escolta una orquestra, és l'aspecte que li crida més l'atenció. Encara que un solista siga musicalment bo, no és complet si no ho acompanya amb una qualitat sonora de la mateixa categoria. Òscar és partidari d'un so amb cos, dolç a l'estil de les orquestres

alemanyes, caracteritzat per utilitzar canyes prou fortes que necessiten molta pressió. Per això, passa molt de temps confeccionant noves canyes perquè inclús a l'hora de l'estudi necessita tocar amb un so convicent per a sentir-se còmode.

Manolo, el fagot, es mostra més eclèctic. Admet tant la sonoritat oberta dels francesos, holandesos o americans com la dels alemanys. La musicalitat és més important que la sonoritat. Cadascú, segons les seues influències i gustos estètics, tria una opció sonora. Creu que calfar-se el cap amb les canyes arriba a obsessionar-te. L'ús d'una canya roïna influeix negativament en l'ànim del músic: no es troba a gust i rendeix per sota de les seues possibilitats. Fa un temps va col·laborar amb una orquestra en una gira de concerts per tot l'Estat espanyol. Després dels assaigs, es quedava amb el seu professor realitzant canyes, perquè les condicions atmosfèriques (sobretot la humitat) canviaven molt d'una ciutat a una altra. Ara mateix, passa per un cicle on ha arraconat el problema.

Les nocions sobre la realització de canyes arriben quan els alumnes d'oboé o fagot estudien quart curs. Així, el coneixement del material i la seua manipulació mitjançant senzills exercicis seran les primeres qüestions explicades pel professor.

L'aspecte més delicat de tot el procés és el raspat de la canya. Podem dividir-ho en dues fases: el desbat, que consisteix a treure la part de fusta que sobra, i l'acabat, on el músic fa sonar la canya i va retocant-la amb la navalla durant uns cinc dies. En aquest temps, la canya assimila la saliva i tots els agents atmosfèrics i expressa la seua vàlua.

Sobre aquest esquema, cadascú afegeix diverses variacions derivades de l'experiència i la formació autodidacta. Manolo, el fagot, per exemple, compra les canyes ja desbatades. Oscar, l'oboé, creu, però, que és millor adquirir els canuts de canya per poder controlar tot el procés.

**canyes i accessoris
de diferents instruments
de fusta**

**Les nocions
sobre
la realització de
canyes arriben
quan els alumnes
d'oboé o fagot
estudien
quart curs.**

**col.loqui sobre
les canyes**

**les
llengüetes de
canya encara
no han sigut
reemplaçades
per cap altre
producte**

Al grup dels instruments de llengüeta simple les coses són menys complicades. Eugene Van Doren, possiblement n'és el responsable. En la seua època de clarinetista a l'Òpera de París, a les acaballes del segle XIX, els instrumentistes es feien les seues pròpies canyes. Van Doren tenia més traça que ningú i de seguida va començar a vendre'n. A més

del seu talent com a "artesà" de les canyes, demostrà enginy dissenyant una màquina amb la qual s'accelerava el procés de fabricació. Així va nàixer l'empresa Vandoren que es consolidarà definitivament gràcies al fill del fundador, Robert Van Doren, quan exportà als Estats Units el producte. Avui Vandoren és gairebé un monopoli que domina el mercat de les canyes i a més fabrica boques ("boquilles") i tot tipus d'accessoris per a clarinet i saxófon.

Els materials emprats a les llengüetes simples són més variats, possiblement pel protagonisme que tenen aquests instruments al món del jazz on continuament s'experimenta en la recerca de noves sonoritats. De tota manera, les llengüetes de canya encara

no han sigut reemplaçades per cap altre producte. Les canyes s'extrauen d'una planta que creix en zones càlides, prop d'aigües tèbies. Segons de quina part es talle, la canya tindrà unes propietats diferenciades i reaccionarà de manera distinta a l'acció dels agents atmosfèrics. La humitat i l'ús la debiliten, per aixó s'escolliran una mica més dures quan es compren.

Als darrers anys la qualitat de les canyes empitjora alhora que augmenta el seu preu. L'elevada demanda i els interessos comercials precipiten l'entrada al mercat del producte. Segons Enrique, *el clarinet*, les canyes arriben verdes, sense haver completat el procés d'assecat. És difícil trobar una bona canya i per aixó el manteniment de les que ixen bé resulta imprescindible. Dani, *el saxo*, pensa que no convé retocar-les en excés. És millor que s'adapten amb l'ús. També s'ha de mirar d'assecar-les després d'utilitzar-les.

Enrique i Manolo, *els clarinets*, creuen que la bona llengüeta és la que permet tocar amb comoditat i dominar l'instrument. A l'inici de l'aprenentatge es gasten llengüetes que oferisquen poca resistència per facilitar l'emissió del so. Quan el músic millora el seu nivell tècnic, comença a preocupar-se més per la sonoritat. L'elecció de l'embocadura ("boquilla") també preocuparà els instrumentistes de llengüeta simple. Construïdes sobretot d'ebonita i metall, la seua forma, en concret l'obertura i la càmera, són decisives a l'hora de confeccionar el so. Així, una embocadura tancada (amb l'obertura reduïda) anirà juntament amb una canya dura. El resultat serà d'un so bonic però pobre i amb tendència a pujar als aguts. Per contra, si l'obertura és gran, el so serà més gros i s'acompanyarà amb una canya blana. A més, diculterà l'afinació.

L'altre element, la càmera, és la part de l'embocadura on naix el so. Determina la seua qualitat: una càmera petita amb un sostre baix obtindrà un so molt ric, sobretot en aguts, i una càmera gran amb el sostre alt, un so més fosc.

No existeix l'embocadura ideal. Les dents, la forma dels llavis, dels músculs i també els gustos estètics són diferents d'un músic a un altre.

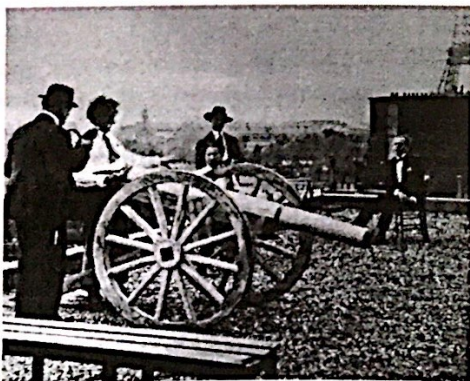
Segons l'opinió dels contertulians, la canya és un element que condiona el rendiment del músic. De tota manera, la tècnica ha de superar totes les circumstàncies desfavorables.

erik satie

**la seua vida
fou un continu
anar contra tot
allò establert i
un constant
canvi d'opinió.**

*Erik satie
(d'esquena)
assistint a la
filmació d'un
curtmetratge*

"Fugiu de l'orgull: de tots els mals, aquest és el que em produeix més restrenyement, que a la gent que no em pot veure se'ls embrute la llengua i els esclaten les orelles"

La figura d'Erik Satie és una de les més peculiars i excèntriques que hi ha hagut al llarg de la història de la música. La seua vida fou un continu anar contra tot allò establert i un constant canvi d'opinió.

Naix el 1866 a la localitat marítima d'Honfleur i ja des de jove la seua assistència a les classes del conservatori no li suposa cap atractiu.

En aquests anys està molt lligat a una secta religiosa defensora d'un misticisme catòlic a ultrança; després es va convertir en un socialista radical i va anar a viure a un suburbi obrer d'Arcueil: "En aquest racó se sent la presència de la Nostra Senyora de la Humilitat". Aquest esperit és el que el durà a compondre la "Missa dels Pobres". Inspirades en aquesta manera de veure la música naixen altres obres de tendència populista, per exemple: "Salón México" de Aaron Copland.

L'obra d'Erik Satie és el que podem anomenar música compromesa. Mentre a les grans sales europees triomfaven Wagner, les grans òperes i els simfonistes romàntics, Satie emprendre un camí que el durà a l'extrem oposat. La música romàntica es troba assentada al voltant d'una societat aristocràtica i burgesa, i lligada a un ensenyament fruit dels mètodes més conservadors i acadèmics. Per contra, Satie encarna l'ideal de la música nua, exempta de tot allò que no siga estrictament musical. Pretén crear una música senzilla, "reduint-la als ossos".

L'element més important de la seua obra és la melodia, tot gira al seu voltant: "posseir la intuïció de l'harmonia significa posseir la intuïció de la melodia". Per a l'estudiant, l'examen seriós d'una melodia constituirà sempre un excel·lent exercici d'harmonia". Per tant, l'harmonia, el ritme, els contrastos, etc., són reforçadors de la melodia. Els acords són tríades, però enllaçades de manera molt personal. El ritme és extremadament simple i sovint una mateixa cèl·lula es repeteix fins a convertir-se en un efecte hipnòtic, no hi ha moviment.

Satie és qui anticipa el concepte de música impersonal, inexpressiva, en la qual es tracten valors musicals i no sentimentals: la música simplement parla de música. Ortega y Gasset digué sobre aquesta nova tendència que ja tenia

ganes d'assistir a un concert sense risc de patir un infart. La construcció es realitza d'una manera artesana, el compositor encaixa les peces de forma intel·lectual i s'allunya cada vegada més de tot el que és intuïtiu i relacionat amb els sentiments de l'autor. Com ara en les "Peces fredes" (1897).

El 1905, als 39 anys, estudia a l'Schola Cantorum de París (mogut per les contínues crítiques que l'acusaven de tenir una formació pobre), que era una de les institucions més severes. Allí descobreix la figura de Bach i hi veu l'ideal de la música pura. En els últims anys, i mogut per aquest redescobrimet de l'art un, es posiciona en l'anomenat antiwagnerianisme i anti-impressionisme.

Com digué el seu deixeble George Auric, Satie sentia la tristesa "del petit orgue que no tornarà a tocar fugues de Bach".

La seua obra més important és el ballet "Parade", que realitza amb la col·laboració de Cocteau i Picasso. Per al seu temps, és un exemple d'art desconcertant on hi ha una barreja de materials sonors molt heterogenis que recombina d'una manera totalment innovadora. En aquesta obra es barregen elements de music-hall, harmonies diatòniques i politonalisme, constrapunt pur amb ritmes obstinats... La inclusió en la partitura d'una màquina d'escriure, un xiulet de vapor o una matraca -juntament amb els altres elements- fa que es cree un muntatge realment xocant per a l'època, desarrelat de tot el món acadèmic o considerat normal fins llavors.

Encara que l'originalitat de Satie és evident en la seua música, més peculiar fou el seu caràcter tremendament satíric, corrosiu i idealista alhora. La seua vida presenta un bon grapat d'anècdotes curioses.

Els títols de les seues obres mostren el caràcter irreverent i jove que conservarà fins a la seua mort. Alguns exemples: "Aires per a fer fugir", "Impressions desagradables", "Esbossos i irritacions d'un ninot de fusta", "El fill dels estels", "Wagnerià caldeu", "Danses mutilades", "Embrions dissecats"...

Com a réplica a l'observació feta per Debussy que a les seues obres no quedava definida la forma i l'estructura constructiva, compongué les "Tres peces en forma de pera".

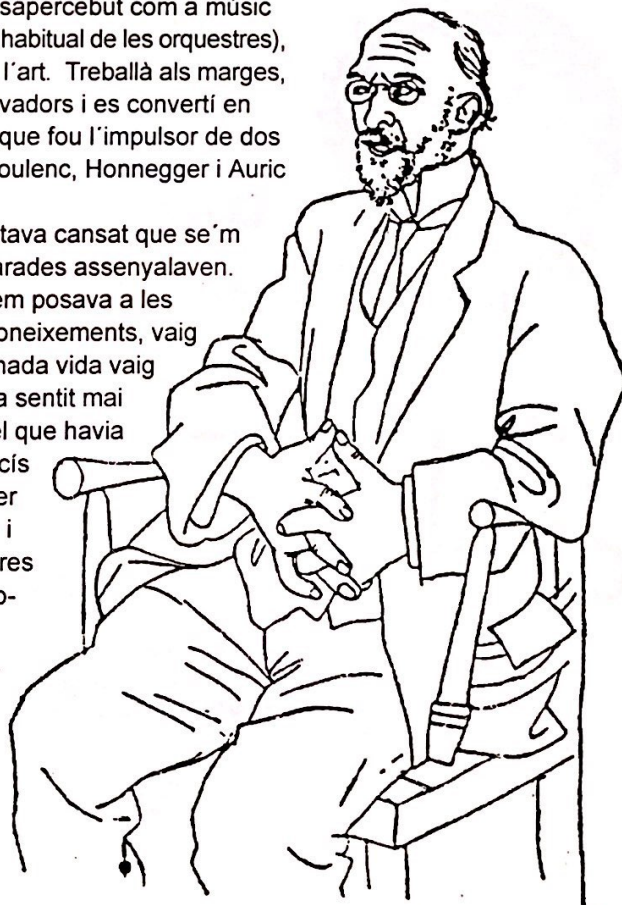
Les indicacions que fa a les partitures també són una paròdia de la grandiloqüència poètica dels romàntics i els impressionistes. Sorprén veure sobre un pentagrama sentències com: "Com un rossinyol amb mal de cap", "Lleuger com un ou", "Tímid i fred"...

Resumint, Satie fou un home que passà quasi desapercbut com a músic (les seues obres mai arribaren a formar part del repertori habitual de les orquestres), però va infondre una influència que canvià el rumb de l'art. Treballà als marges, fou un indonformista criticat pels sectors més conservadors i es convertí en l'estandart de les noves tendències. Prova d'açò és que fou l'impulsor de dos grups de joves compositors: el Grup dels Sis (amb Poulenc, Honnegger i Auric entre d'altres) i l'Escola d'Arcueil.

"El 1905 em vaig posar a treballar amb d'Indy. Estava cansat que se'm considerés un ignorant, com algunes persones preparades assenyalaven. Així que em vaig veure el 1908 amb el diploma que em posava a les mans el títol de contrapuntista. Orgullós dels meus coneixements, vaig començar a compondre. Al llarg de la meua condemnada vida vaig haver d'enfrontar-me a molts insults, però no m'havia sentit mai més menyspreat que en aquells moments: Què era el que havia après amb d'Indy? Abans havia escrit peces d'un encís profund i ara tot es tornava una avorrida pretensió, per això "els joves" organitzaren un moviment anti d'Indy i tocaren les "Sarabandes", "El fill dels estels", etc., obres que abans es consideraven fruit de la meua gran ignorància i que per als "joves" era una equivocació. Així és la vida, company. Mai se sap com quedar bé". (Carta al seu germà Conrad).

Després d'una llarga malaltia, mor als 59 anys "... com havia viscut, sense deixar de somriure mai".

**Satie és
qui anticipa
el concepte
de música
impersonal:
"la música
simplement
parla de
música"**

món infantil

faula

Un cabrit es va quedar enrere del ramat i va veure que un llop el perseguia. Es va girar cap a ell i li digué:

Ja sé, ¡oh llopj, que estic condemnat a servir-te de menjar: però per no morir sense honor, toca la flauta i jo ballaré.

Mentre el llop tocava la flauta i el cabrit ballava, els gossos sentiren el soroll i eixiren en persecució del llop; aquest es va girar i digué al cabrit:

*M'ho mereix, perquè sent carnicer no em devia ficar flautista.
De la mateixa manera, quan fem alguna cosa sense tindre en compte les circumstàncies, perdem fins allò que tenim a les mans.*

Faula d'Esopo

hola, soc la mascota de la Banda Juvenil. El meu creador és Miquel Àngel Soria, però no tinc nom. En pensa un i diposita'l a la bústia de l'Escola de Música.

qui és aquest compositor austríac

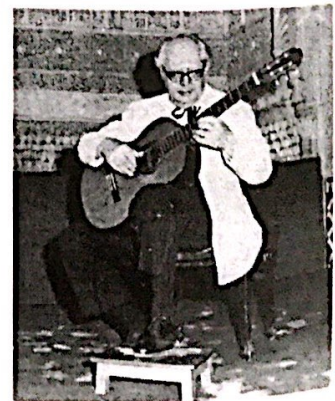
endevinalla

Si saps la resposta, diposítala a la bústia de la Schola junt a les teues dades personals. Sortejaem un obsequi.

cita

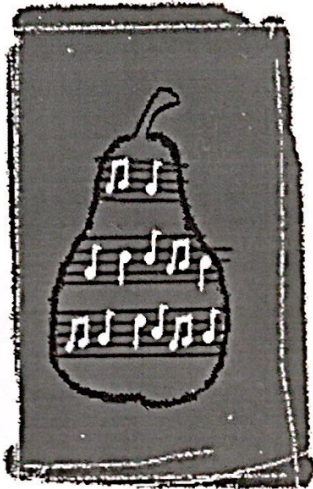
[Andrés Segovia (1893-1987), guitarrista español]

"Los artistas que dicen que practican ocho horas diarias son unos mentirosos u unos asnos"

jeroglific

Relaciona aquests dibuixos amb els títols corresponents a obres d'Erik Satie:

Descripcions automàtiques

Peça en forma de pera

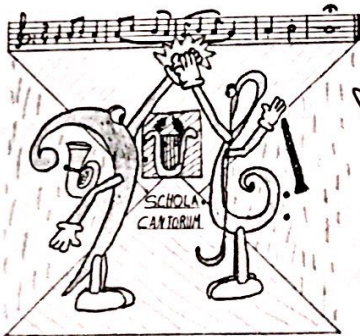
Dances mutilades

Embrions disecats

El fill dels estels

Aires per a fer fugir

Sarabandes

Sabries associar aquestes dances amb els seus païssos d'orige?

dances

- tango.....
- bolero.....
- mazurka.....
- Cha-cha-cha.....
- vals.....
- cancan.....
- samba.....
- charlestón.....
- sirtaki.....

història de la *música* [Carles Valls]

*Aborígens de
Nova Gales del Sud*

origen

Tot té un origen i a partir d'eixe moment és va creant una història. I la música, com no, també té la seua, una història que us intentarem contar i fer entendre des d'aquest espai. Abans que deixeu a una banda, aquest rotllo de la història m'agradaria advertir-vos que qui no coneix d'on ve, no sap quina és la seua identitat ni quin és el camí que ha recorregut des del punt inicial; no té referència. Cal conèixer el passat per saber avançar coherentment cap al futur.

**alguns estudiosos de la música
han intentat conèixer com seria la
música dels homes prehistòrics**

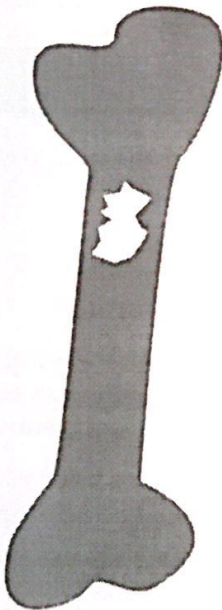
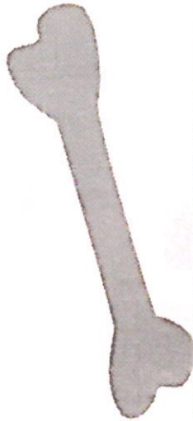
I on comença tot açò de la música?. Bé, com podreu suposar la cosa es remunta a prou temps enrere, al temps de la prehistòria. "I que és això de la prehistòria?", us pregunte. Algun de vosaltres ja ho

sabrà, però per aquells que no ho saben us diré que s'entén per prehistòria el període en què l'ésser humà no coneixia l'escriptura, el que denota un cert avanç en el grau de cultura i sociabilització. El descobriment de l'escriptura ve a situar-se al voltant de l'any 3.300 a. C. (com veieu fa molts anys) a un lloc anomenat Mesopotàmia, allà per on ara està l'Iran i l'Iraq. Val a dir que hi ha actualment encara pobles prehistòrics. Sí, sí, ja que encara hi ha pobles, tribus que no han descobert l'escriptura i pel que s'ha dit abans encara es consideren com a pobles prehistòrics. Però, com podem conèixer quina era la música (si existia) entre els hòmens prehistòrics? Simplement no podem saber-ho. Hi ha hagut historiadors de la música que han intentat conèixer com devia ser aquesta música i quin podia ser-ne l'origen. Però, com reconeixen els propis musicòlegs (estudiosos de la música i la seua història), aquestes teories són meres especulacions, purs contes amb més o menys fonament. I per què dic açò? Mireu, tots em podreu dir algun exemple representatiu d'alguna de les activitats humanes a la prehistòria, començant per les famoses pintures rupestres i acabant amb els menhirs que Obelix construeix amb tanta traça. Però algú a vist una partitura esculpida sobre una pedra? No, veritat? Us puc dir que existeixen restes

3.300 a.C.

**Tres dones
dançant.**
*Pintura rupestre
en una cova a la
Valltorta*

existeixen restes d'alguna cosa que semblen instruments, especies de "flautes" o xiulets fets amb ossos foradats i segur que deurien tindre tambors

d'alguna cosa que semblen instruments, especies de "flautes" o xiulets fets amb ossos foradats i segur que deurien tindre tambors, perquè és el més fàcil de fer (colpejar una cosa amb una altra). Doncs, amb aquestes poques restes i després d'haver estudiat als pobles primitius actuals, s'han fet diverses teories que ara us contaré.

Abans de continuar m'agradaria aclarir-vos una cosa: allò de què es parlarà té poc a veure amb el que s'entén com música o "fet musical". El que ara veurem són els precedents, els primers passos perquè aparega la música.

El primer que es pregunten els musicòlegs i estudiosos és: "com naix en els hòmens i dones primitius la idea de produir sons?"

El primer a fer una hipòtesi fou Charles Darwin, el conegut autor de la teoria de l'evolució de l'ésser humà. En la seua teoria exposa que l'home degué fer com els animals que criden, udolen o canten com els ocells per a atreure l'atenció de les femelles. Són les primeres "rondés" d'amor sota els balcons - millor dir, penya-segats - prehistòrics.

Altres estudiosos, com Stumps o Schneider, han relacionat l'aparició dels primers sons amb la necessitat de comunicació dels primers éssers humans. Cridar, bramir per a fer-se entendre dels altres, és el fonament d'aquestes teories. Altres, com Buecher parlen de l'aparició de sons rítmics per a fer certes tasques com pot ser remar, tal com fan els actuals remers.

Fóra com fóra, la veritat és que a poc a poc la música va anar prenent importància dins de les societats primitives, com ho demostra el progressiu augment de les poques restes materials (pintures i flautes) amb el pas del temps, tal volta lligat a la utilització de la música com a element màgic (com heu vist en les pel·lícules d'indis que cantaven i dansaven per fer ploure o allunyar els mals esperits).

A poc a poc, en les civilitzacions més avançades de Mesopotàmia o Egipte aparegueren instruments de corda, de percussió amb membranes i la utilització de metalls per fabricar-ne, entrant en el que es denomina història antiga (apareix ja l'escriptura), i que deixarem per a un altre dia.

sarsuela [Alejandro Valero]

introducció

El 16 de novembre de 1996 la nostra entitat empenia de nou una de les facetes artístiques que, desde sempre, l'havien caracteritzada: la posada en escena de la sarsuela, en aquest cas "La Alegría de la huerta" amb música del mestre Federico Chueca. Al mateix temps amb aquesta obra renovarem els inicis del quadre artístic de l'Ateneo Musical Schola Cantorum, un quadre artístic que ha tornat a construir-se com a resposta tant als desitjos de molts dels socis i simpatitzants com de gent de la nostra entitat amb gust per dedicar els seus esforços al tant popular gènere "chico".

Los Claveles

representació de →
"Luisa Fernanda"
l'any 1964

Enguany 1999

No podem parar ahí, i per això començarem el muntatge d'una nova obra, "Los Claveles" del mestre Serrano, que s'estrenarà amb motiu de les festes de Sant Vicent.

"Los Claveles" parla d'una història d'amor entre Rosa i Fernando. L'acció es desenvolupa fonamentalment en una fàbrica de perfums. Una de les principals característiques d'aquesta sarsuela és que es produeix en un temps més pròxim a l'actual, per això veurem com el vestuari i l'atrezzo responen més als anys 20-30 que no pas al segle passat, com ocorre a la major part de les obres d'aquest gènere. De l'argument en direm res, millor que vingueu a veure-la, que és com es gaudeix vertaderament de qualsevol art, en viu i en directe.

Per acabar, només donar les gràcies a totes aquelles persones que participen, d'una o altra manera en la posada en escena d'aquestes sarsueles, i esperem en un futur poder continuar redescobrint i treballant per aquesta activitat artística.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

Estibaliz Ruiz

Mila Orenaga

Mati Villalba

Ilú Hernández

Bautista Queralt

Miquel Ortega

Floren Moya

Julio Pifarré

Enrique Salvador

Inma Aragonés

Mª Dolores Escuder

Teo Rodado

Carmina Guirado

Tere Aragó

Manuel Escuder

Pere Ribera

Vicente E. Talamantes

Alejandro Valero

Llorenç Mendoza

Música del Maestro

Vicente Talamantes

Rosa

Jacinta

Señora Remedios

Paca

Sr. Evaristo

Sr. Bienvenido

Goro

Fernando

Camarero

Braulia

Una amiga

Una obrera

Una obrera

Vestuari. Atrezzo Batllet

Montatge decorats

Disseny i realització

de decorats

Director Cor

Director Artístic

Director Orquestra

José Serrano

Coordinador General

maestro serrano [José Gargallo]

serrano simeón, josep

Músic i compositor. Fill del músic Josep Serrano Martí, va rebre els primers ensenyaments musicals sota la direcció del seu pare; posteriorment va ser deixeble del mestre Salvador Giner. Les primeres composicions corresponen a una missa, fuges i cançons per a cant i piano mitjançant les quals es va donar a conèixer. El 1900 es va traslladar al Conservatori de Madrid, on va conèixer als mestres Jesús Monasterio i Emilio Serrano Ruiz; el contacte amb els germans Álvarez Quintero li va servir per a la composició de la primera sarsuela *El motete*, seguida d'una nombrosa relació d'obres entre les que s'ha de destacar títols com *La mazorca roja* (1902); *La reina mora* (1903); *La casita blanca* (1905); *Moros y cristianos* (1905); *El perro chico* (1905); *El pollo Tejada* (1906); *Alma de Dios* (1907); *La alegría del batallón* (1909); *El trust de les tenorios* (1910); *El carro del sol* (1911), així com altres en què, amb ell va intervenir Amadeu Vives com *El trébol*; *Barbarroja*; *Si yo fuera rey*; *Los de Aragón* (1927); *La canción del olvido* (1916); *Las hilanderas* (1927); *Los claveles* (1929); *La Dolorosa* (1930) i altres més.

A més dels Álvaro Quintero, van ser llibretistes per a ell, Carlos Arniches, García Álvarez, Fernández Shaw, etc. Va compondre el *Himno de Valencia* proclamat com a tal en 1925, i que havia estat creat per a l'Exposició Regional de 1909 amb lletra de Maximilià Thous; també és seua *Valencia canta*, composta amb motiu de la coronació de la Verge dels Desemparats l'any 1923. Posteriorment es van estrenar obres que Serrano havia començat: *La venta de los gatos* (1943), acabada per Enrique Estela i *Golondrina* (1944) i completada per José Manuel Izquierdo.

Coneixieu el nom d'algunes d'aquestes sarsueles?

1884 *La verbena de la Paloma* [Tomás Bretón Hernández]

1897 *La revoltosa* [Ruperto Chapí]

1900 *La alegría de la huerta* [Federico Chueca]

1916 *La canción del olvido* [José Serrano Simeón]

1903 *Bohemios* [Amadeo Vives]

1924 *Los gavilanes* [Jacinto Guerrero]

1932 *Luisa Fernanda* [Federico Moreno Torroba]

sabia que...?

La sarsuela és un gènere musical típicament espanyol, drama en un acte (gènere chico), o en diversos actes, en el qual es mesclen la declamació i el cant.

El seu nom ve de les representacions dramàtiques musicals que en el segle XVII, a l'època de Felip IV se celebraven en el pavelló de caça de la Zarzuela ("rodeado de zarzas"). El rei, per tal de distreure els seus convidats de caça, encarregava a músics i escriptors xicotets drames musicals que es representaven acompanyats d'un reduït nombre d'instruments.

La primera representació fou *El jardín de Falerina* (1648), amb música de José Peyró i lletra de Calderón de la Barca.

l'artista
Pere Ribera
pintant els
decorats de la
sarsuela

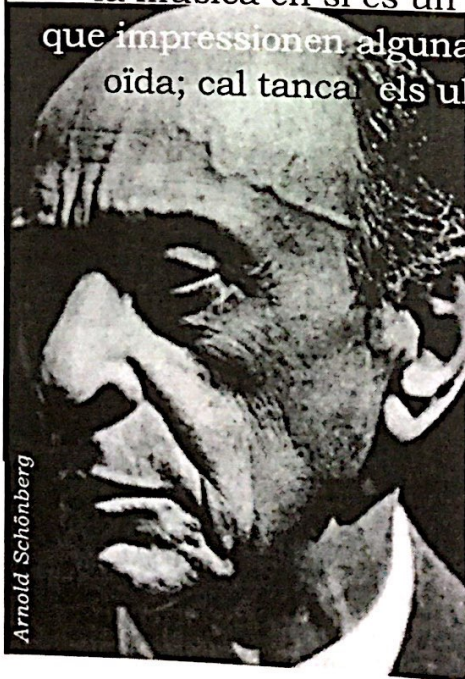
reflexions

[Llorenç Mendoza, un servidor de la música]

DIRECTOR DE LA BANDA SIMFÒNICA

fragment d'una obra contemporànea per a saxo alt de Guy Lacour

la música en si és un cúmul de sensacions que impressionen alguna cosa més que la nostra oïda; cal tancar els ulls i deixar-se portar.

Quan un es troba al cap d'un apartat tan ampli com ho puga ser l'àmbit musical d'una societat com la que m'honre de dirigir, és evident que també serà el responsable d'allò que en aquest apartat ocorregi a diversos nivells, i no cal dir-ho, del repertori que s'interprete.

És fàcil i comprensible per al músic, l'aficionat o l'oïent en general, expressar les seues idees i gustos sense cap tipus de reflexió. "M'agradaria que interpretaren l'obra..., que fa temps que no l'escolte". Aquesta és una frase que sentim sovint, tant a gent major com a gent jove. I és lògic i molt normal que cadascú una faça públiques les seues preferències en repertori i estil.

Personalment, jo no puc deixar-me portar ni pel cor ni pels meus gustos musicals, encara que és inevitable que acaben influint; el meu plantejament de cara a un repertori ha de ser seriós, tècnic i professional. En aquest primer semestre del present any, la Banda Simfònica prepararà un repertori variat, en el qual predominarà la música escrita originàriament per a banda, incloent també una selecció d'una coneguda sarsuela. Des de concerts escrits per a solistes amb acompanyament de banda, passosdobles de concert, poemes descriptius, bandes sonores, suite de danses i alguna peça lleugera d'estil purament jazzístic, fins

i tot marxés al més pur estil americà; tot té el seu interès i cal conèixer-ho. El músic ha d'entendre que

qualsevol peça, siga o no del seu grat, té una importància vital dins de la MÚSICA amb majúscules, i principalment per a qui vulga viure d'aquesta professió artística, en ocasions tan complexa. Caldrà conèixer aspectes tals com les noves tendències, els diversos estils i compositors, grafismes representatius, nous recursos tècnics i tímbrics que s'investiguen en els diversos instruments; en definitiva, ha de conèixer el llenguatge del segle que ve, ja que conviurà amb ell durant la resta de la seua existència.

En moltes ocasions se m'han preguntat o simplement ha eixit a conversació el tema sempre delicat de la música contemporànea. Generalment, es té la idea, per a referir-se a aquest terme d'alguna cosa que no sona molt bé, tot i que n'hi ha d'altres que no es defineixen clarament o no tenen capacitat crítica i ho consideren una quelcom que sona "estrany". A mi m'agradaria fer alguna reflexió sobre aquest assumpte, amb l'únic ànim d'aclarir.

tant com siga possible, alguns dels tabús que envolten aquest tipus de música.

En una publicació de 1912, Arnold Schönberg, el creador i màxim exponent del dodecafonisme, expressava respecte a l'abstracció musical:

"Són relativament poques les persones capaces de comprendre, en termes purament musicals, allò que la música expressa. Suposar que una peça de música ha d'acumular imatges d'una especie o altra i que, si aquestes falten, la peça no ha estat entesa o manca de valor, és un pensament tan estès com solament puga ser-ho la falsetat o la vulgaritat.

El melòman del segle XXI, deu comprendre açò si no vol que la música siga per a ell un simple miratge. Erik Satie demanava al seu públic enfervoridament que no escoltara la seua música intentant reproduir en la seua ment qualsevol situació o imatge, perquè creia que la música en sí és un cúmulo de sensacions que impressionen alguna cosa més que la nostra oïda; penetra fins el nostre interior i conviu amb els nostres sentiments, sense necessitar per això d'una ajuda externa d'imatges i records visuals: cal tancar els ulls i deixar-se portar.

*No ens adonem que si la música
no evolucionara estaria morta*

Per a
mí, el

secret - si se li pot dir així - que envolta aquesta polèmica, resideix en essència en el llenguatge. Constantment ens veiem envoltats de llenguatges que no entenem, però captem el missatge que volen transmetre: a la televisió, en cartells publicitaris, en revistes de qualsevol índole, en moderns i enrevessats anagrames, en objectes quotidians, en la temuda moda actual i en un sense fi de diverses activitats (telefonía, informàtica, electrodomèstics, etc.). ¿Per què no apliquem el mateix principi a la música d'avui, dels nostres dies, amb la qual vivim sense adonar-nos-en? Avui en dia, quasi tot el món sap allò que representa i significa un conegut anagrama que conté quatre cercles superposats horitzontalment (AUDI). Reconeixeríem a cegues, d'una llista inacabable, a qualssevol famosos per la seua veu; però en canvi; ens és difícil, per no dir impossible en alguns cassos, diferenciar el timbre d'un trombó del d'un clarinet; una peça barroca d'una romàntica, etc. Com volem comprendre la música "contemporànea" si som incapaços d'entendre el llenguatge simple i planer de la música i el sentit evolutiu que experimenta. No ens adonem que si la música no evolucionara estaria morta; ens hauríem quedat en l'austera monodia acompanyada de improvisació i dansa de les cultures primitives o, com a màxim, en el cant gregorià. Potser pensem que quan els grans compositors del passat estrenaven les seues obres eren acollides sense discussió i amb gran admiració pel públic?. Lamentablement en la majoria dels cassos el filtre que barema composicions i estils és el temps. A través del pas dels lustres, les dècades i els segles, les peces i les formes s'obrin camí entre el públic que, en moltíssimes ocasions és injust, no sé si per massa saviesa o per massa ignorancia, però, comptat i debatut, aquesta és la pura realitat: l'oient és el botxí d'un art anomenat MÚSICA, sense més; i l'art, per a mí, es mereix el major dels respectes i, per descomptat, està per damunt de comentaris infundats i inerts.

el paper d'un director

[Manolo Segarra]

Tots hem tingut alguna volta l'experiència quasi màgica de veure com un director ix, saluda, es fa el silenci i després del seu primer gest comença a fluir una música perfectament ordenada...

Obviament, el director és figura central d'eixe "procés de fabricació" del concert. Ell, després d'un estudi previ de l'obra, s'enfronta al repte de transmetre a una orquestra eixa concepció, que s'encarregarà d'interpretar posteriorment.

Claudio Abbado dirigit en un assaig a la Filharmònica de Berlín, es va posar impertinent cridant i faltant als músics. A l'assaig general amb públic, després de donar la anacrusa cap músic va començar a tocar. El concertino, s'alçà i li digué: "Per a que veja que vosté sense nosaltres no és ningú".

Molts directors es creuen en el dret d'exigir tot perquè sí, sense intentar fer comprendre res al músic,

el nivell progressarà si hi
ha una *veritable col.laboració*
continuada entre els membres
de l'orquestra i el director

com si fóra un recipient buit, sense idea musical. El músic açó ho detesta.

Per altra part, per a lograr eixa simbiosi entre "director - orquestra", fa falta un temps de treball conjunt més enllà de les 15 hores de que disposen els directors convidats. No per el temps en si -que en molts casos si es tracta de directors roïns sobren gairebé totes les hores- sinó pel desconeixement mutu.

En eixe sentit, la figura del director principal és molt important a l'hora de fer progressar una orquestra. Ell és la persona encarregada de reconomanar directors i seleccionar músics, així com intercedir entre els músics i la direcció en cas de conflicte, que no són pocs. Però sobretot, el director titular dona el seu estil a l'orquestra on crea un ambient, que bo o roïn, no s'obté amb els directors convidats.

Sense grans orquestres no hi ha grans directors. El nivell progressarà si hi ha una veritable col.laboració continuada entre els membres de l'orquestra i el director al llarg de molts anys, com per exemple amb Berlín i Karajan o Munich i Celibidache.

I a l'hora del concert,

Déu dirà...

C/. Diputación, 45 • Tel. 964/ 66 14 96 Fax 964/ 69 16 40
C/. Benigafull, 14 • Tel. 964/ 66 61 27
12600 VALL DE UXO (Castellón)

Polígon Imepiel, sector B, parcela 7
Tel. y Fax 964 69 02 32
LA VALL D'UIXÓ

CAJA RURAL SAN VICENTE FERRER DE VALL DE UXO
S. COOP. DE CREDITO V.
Plaza del Centro, 6
Teléfono 964 66 30 12 - Fax 964 66 19 88
VALL DE UXÓ
www.cajarural.com/santvicent

FOTOCOPIAS, PAPELERIA, ACCE. INFORMATICA, ETC.
Plaza del Parque, 6, bajo
La Vall d'Uixó

Tel. y Fax 964 69 60 07 - E-mail: vxcobobe@vallduixo.infoville.net

Avda. Corazón de Jesús, 33
Tel. 964 69 63 63 - Fax 964 69 63 64
Vall d'Uixó

Avda. Cor. de Jesús, 12
Tel. 964 69 62 90
LA VALL D'UIXÓ

migapan

Avda. Jaime I, 65 - Tel. 964 66 15 95
VALL DE UXÓ

Labores-Costuras
C/. García Esbrí, 12 - Tel. 964 66 09 72
VALL DE UXO

CAJA RURAL SAN ISIDRO
DE VALL DE UXO
S. COOP. DE CREDITO VALENCIANA

Avda. Cor. de Jesús, 3
Tel. 964 69 79 89 - Fax 964 69 79 88
VALL DE UXÓ

Promoción y venta de viviendas
Av. Agricultor, 5 - bajo • Apdo. 234
Tel. 964 66 74 61 - 964 66 15 86
VALL DE UXÓ

Plaza del Centro
Tel. 964 69 18 00 - Fax 964 69 03 81
VALL DE UXÓ

FLORISTERIA

C/ BENIZAHAT, 17
TEL. 964 66 06 69
VALL DE UXÓ

SERVICIO: TELEFLORA - INTERNACIONAL

**MOBLES
CARBONAIRE S.L.**
fàbrica de mobles

Exposició: C/. Maestro Rodrigo, 3
Tel. 964 66 69 14
Fàbrica: Barri Carbonaire, C/. 6, n.º 4
Tel. 964 66 18 88
Fax 964 66 74 79

LA VALL D'UIXÓ

Pedro Viruela 5 - Tel 964 696570
12600 - La Vall d'Uixó
E-mail: casahabitat@vallduixo.infoville.net

CAM

Caja de Ahorros
del Mediterráneo

Joaquín Paris, 5 - Tel. 964 69 14 58
LA VALL D'UIXÓ

BARRACHINA'S
Partida La Cova, s/n. - Tel. 964 66 37 99
LA VALL D'UIXÓ

C/. Onda, 4 - Tel. 964 66 24 15
Centro Comercial, Local 1 - Tel. 964 69 11 54
VALL DE UXÓ

Ajuntament de la Vall d'Uixó

